

13.2.2018

Muovinkeräyskokeilu Jyväskylässä ja mitä siitä opittiin?

Muovin lajittelu ja kierrätys kiinnostavat tällä hetkellä valtavasti – ainakin aiheen saamasta mediahuomiosta ja myös meille Mustankorkealle tulevien kysymysten ja toiveiden määrästä päätellen. Siksi tähän ajankohtaiseen aiheeseen tartuttiin myös kiertotaloutta edistävässä Circwaste-hankkeessa, tarkemmin sanottuna Jyväskylän kaupungin kokeilussa, jonka idea vieläpä saatiin kaupunkilaisilta.

Otetaan siis viisi taloyhtiötä, viedään niiden jätekatoksiin erillisasiat pakkausmuoville ja opastetaan asukkaat huolella lajittelemaan oikeaoppisesti. Sen jälkeen avataan jätepussit ja tutkitaan kerätty muovijäte, joka toimitetaan uusiokäyttöön. Helppoa, eikö?

Tällaisista ennakoasetelmista alkoi muovinkeräyskokeilu käytännössä elokuussa 2017. Projektiin valittiin viisi Jyväskylän Vuokra-asuntojen eli JVA:n taloyhtiötä eri puolilta kaupunkia. Tavoitteena oli otanta, joka edustaisi mahdollisimman hyvin ns. kansan syviä rivejä. Käytännön työtä toteutti Jyväskylän ammattikorkeakoulussa logistiikkaa opiskeleva Suvi Sointusalo, joka teki tutkimuksesta oppinäytetyönsä. Yhdessä JVA:n kanssa Suvi suunnitteli keräilyn käytäntöjä, kohteita ja asukkaiden ohjeistusta.

Ennen elokuun alkua kaikkiin 194 asuntoon vietiin kaksi tiedotetta, joissa kerrottiin kokeilun alkamisesta ja ohjeistettiin muovin lajitteluun. Samat tiedotteet -suomeksi ja englanniksi- kiinnitettiin myös talojen rappukäytäviin. Taloyhtiöiden jätekatoksiin vietiin lisäasiat, tai yksi sekajäteastioista muutettiin muoviasiaksi. Astiat merkattiin keltaisilla opaskylteillä. Lisäksi kokeilusta tiedotettiin huoltoyhtiötä ja kuljetusyrityksiä.

Kerätty jäte kuljetettiin Mustankorkean jätekeskukselle, missä Suvi tutki ja analysoi kertyneen materiaalin. Kuukauden aikana kasaan saatiin yhteensä hieman reilut 129 kiloa jätettä. Tästä kierrätyskelpoista muovia, eli uusiokäyttöön TAI energiahyötykäyttöön soveltuvaa, oli vähän yli 47 kiloa. Muita jätteitä, eli esimerkiksi biojätettä, metallia, lasia ja kartonkia, oli yli 66 kiloa eli yli puolet. Painon perusteella tarkasteluna tulos näyttää erittäin huonolta, mutta on huomioitava, että muovi on huomattavasti kevyempää kuin vaikkapa biojäte. Tilavuudessa mitattuna jätteitä kerättiin noin 4000 litraa, josta kierrätyskelpoista muovia oli yli puolet, 2538 litraa.

Mitä muoville varatuissa jäteastioissa sitten tarkalleen ottaen oli? Lyhyesti sanottuna – aivan kaikkea. Erinomaisesti lajiteltua ja siistiä muovipakkausjätettä, mutta myös sekajätettä, elintarvikkeita, pohjaan poltettu kattila ja lasten leluja.

Tuloksen

perusteella kokeilua voisi pitää epäonnistuneena, mutta toisaalta taas ei. Tavoitteena oli selvittää kuntalaisten asennoitumista, tietämystä ja halukkuutta muovin lajitteluun. Tulos olisi varmasti ollut aivan toisenlainen, jos koetaloyhtiöt olisi valittu vapaaehtoisuuden ja halukkuuden perusteella. Nyt saatu tulos kertoo tilanteesta, jossa uusi lajitteluvaatimus tuotiin asukkaille annettuna.

Varsinaisen kokeilujakson jälkeen asukkaille vietiin vielä kyselylomake, jolla haluttiin selvittää kokeilun onnistumista ja tarpeellisuutta osallistujien näkökulmasta. Kyselyyn vastasi viidennes asukkaista, suurin osa naisia. Vastausten perusteella kokeilu nähtiin kuitenkin hyvänä ja lajitteluintoakin löytyi. Tästä voinee päätellä, että lomakkeen täyttivät juurikin ne aiheesta innostuneimmat henkilöt.

Muovipakkausten keräyksestä on vuoden 2016 alusta vastannut tuottajayhteisöjen Suomen Pakkauskierrätys RINKI ry. Tällä hetkellä muovia kerätään Jyväskylässä noin viidessätoista Rinki-pisteessä. Mustankorkean muissa omistajakunnissa Rinki-pisteitä ei ole. Kokeilun perusteella näyttää siltä, että ainakaan jätehuoltomääräyksiin perustuva, kiinteistökohtaista muovin keräystä ei ole järkevää aloittaa ihan lähitulevaisuudessa – siihen on vielä matkaa. Sen sijaan vapaaehtoisuuteen perustuva ja oma-aloitteinen muovipakkausten keräys voi ottaa tuulta purjeisiin kysynnän kasvaessa. Lisäksi kunnallisena jäteyhtiönä Mustankorkea voi täydentää Ringin verkostoa omilla hyötykeräyspisteillään. Tätäkin suunnitellaan.

Kokeilun lopputulemasta ei kuitenkaan kannata masentua - ei jäteyhtiön, ei tutkijan, eikä varsinkaan sen kuntalaisen, joka haluaisi lajitella muovijätteensä. Tutkimusaika oli lyhyt ja se sijoittui elokuulle, jolloin osa asukkaista oli ehkä vielä kesälomatunnelmissa. Tiedotuskin olisi varmasti voinut olla kattavampaa, ja näin pienen otannan kokeilussa sattumalla on merkittävä sija tuloksen kannalta. Circwaste-hankkeen kannalta kokeilu oli kuitenkin tärkeä päänaavaus, joka yhdisti Jyväskylän kaupungin ison vuokranantajan ja vuoden alussa uudessa roolissa aloittaneen jäteyhtiön. Se myös osoitti, jälleen kerran, että lajitteluinto ei parane ”käskemällä”. Vaaditaan pitkäjänteistä yhteistyötä, positiivisia esimerkkejä ja innokkaita edelläkävijöitä, jotta myös suuret joukot saadaan innostumaan ja tarttumaan toimeen.

Petra Thurén

Mustankorkea Oy:n viestintäsuunnittelija

Kommentit (2 kommenttia)

Kirjoittaja

Viesti

14.02.2018 14:531 vuosi sitten

Kiinnostava kokeilu! Tutkittiinko sitä ollenkaan, muuttuiko kerätyn muovipakkausjätteen laatu kokeilun edetessä?

16.02.2018 14:421 vuosi sitten

Hei Matti,

Kokeilun edetessä tapahtui pientä kehitystä, mutta valitettavasti suuressa mittakaavassa ajateltuna kehitys oli lähinnä marginaalista.

19.4.2018

Virtuaalista kierrätystä ja tavaravaihtoa Koasilla

Keski-Suomen opiskelija-asuntosäätiö Koas toteutti syys-lokakuussa 2017 EU-rahoitteiseen CIRCWASTE-hankkeeseen liittyvän kokeilun, jonka ideana oli saada koaslaiset kierrättämään vanhoja, mutta hyväkuntoisia tavaroita. Kokeilussa haettiin ratkaisua siihen, ettei jätekatoksiin kertyisi enää muuttojen yhteydessä käyttökelpoisia kodin tarvikkeita, huonekaluja, astioita tai kodin tekstiilejä. Toivottiin erityisesti, että asukkaat laittaisivat kiertoon näitä vielä käyttökelpoisia kodin tavaroita. Kokeilun päätavoitteena oli siis saada tavarat vaihtamaan omistajaa ja toisaalta myös saada vähennetyksi Koasille aiheuttuvia ylimääräisiä kustannuksia, joita syntyy jäteastioiden ulkopuolelle jätettyjen käyttökelpoisten tavaroiden poiskuljetuksesta.

Ongelman ratkaisemiseksi asukkaiden käytössä olevaan Koas Booking -palveluun tehtiin kirpputoriosio. Koas Booking on asukkaiden varaus- ja viestintäpalvelu, jossa on voinut varata aiemmin esimerkiksi pyykkivuoroja. Nyt ideana oli luoda asukkaille sisäinen tavaravaihtopalvelu, joka toimisi Bookingissa.

Sähköisen kodintarvikekirpputorin lisäksi kokeilun aikana toteutettiin kierrätyshuonekokeilu vaihto-oppilaiden suosimissa kohteissa. Koasin asunnosta poismuuttava vaihto-oppilas pystyi jättämään hänelle tarpeettomat kodintarvikkeensa kierrätyshuoneeseen ja vastaavasti taloon muuttava uusi opiskelija sai hakea huoneesta tarvitsemansa tarvikkeet. Koas Booking -kirpputori alkoi kuitenkin toimia jo kokeilun aikana niin hyvin, että se pyöri omalla painollaan ja tavara vaihtoi omistajaa pääasiassa ilman kierrätyshuoneita.

Kokeilun viestinnässä käytettiin jo olemassa olevia kanavia. Koasin nettisivuille tehtiin #Koasliving-osio uusille palveluille, joista yksi on kirpputori. Kokeilun aikana huomattiin, että näkyvyys on erityisen tärkeässä asemassa nettisivuilla ja Bookingissa. Verkkopalveluiden kehittämiseen meni yllättävän paljon aikaa ja resursseja.

Vaikuttavuus

Koas Bookingin käyttäjiltä saadusta palautteesta selvisi, että asukkaat seurasivat kirpputoria aktiivisesti. Osa käyttäjistä oli saanut annettua eteenpäin tavaroita, jotka olisi muuten viety jätekeskukseen. Asukkaiden palaute palvelusta on ollut positiivista ja kirpputoria pidetään tarpeellisena.

Kokeilun aikana luotu palvelu jää elämään kokeilun päätyttyä. Kirpputoripalvelusta tiedottamista jatketaan ja pyritään siihen, että jokainen Koasin asukas osaa ja haluaa käyttää kirpputoria aktiivisesti. Kirpputori vaatii erityistä markkinointia, jotta asukkaat löytävät sen ja se pysyy aktiivisena. Jos asukkaat eivät käy selaamassa kirpputoria tai eivät lisää sinne tavaroita aktiivisesti, kirpputoria ei enää käytetä. Koasin asukkaat vaihtuvat tiheään tahtiin varsinkin syksyllä ja keväällä. Tällöin on tärkeää saada kirpputori näkyviin opiskelijataloissa vaikkapa julisteiden avulla. Aika näyttää, kuinka merkittävään rooliin Koas Booking -palvelun kirpputoriosio nousee opiskelijakotien tavaroiden kierrättämisessä.

Lyhyen, vain kuukauden kestoisen kokeilun aikana ei ehditä saada luotettavaa tietoa jätekatoksiin tuotavan käyttökelpoisen tavarahan vähenemisestä, mutta oletettavasti - ja silmämääräisesti arvioiden - näin on käynyt. Kuitenkin vasta useamman kuukauden käyttökokemusten perusteella voidaan tehdä tarkempia selvityksiä asiasta.

Huomiot

Kokeilun alussa havaittiin, että osa asukkaista lisäsi todella kalliita tavaroita Koasin kirpputorille. Myös vaatteita - aina kalliista hääpuvusta kauhtuneisiin T-paitoihin - alkoi ilmestyä myyntiin sivustolle. Kun kirpputorin käytön ohjeistuksia tarkennettiin, vaatteet poistuivat palvelusta ja sinne alkoi ilmestyä enemmän käyttötavaroita maltillisilla kirpputorihinnoilla. Sivustolle toivottiin myös ilmaisia tavaralahjoituksia, mutta käyttäjiä ei huomattu ohjeistaa siihen kokeilun aikana. Kirpputorille laitettiin myös muutama palveluiden myynti-ilmoitus, jotka poistuivat ohjeistusten tarkennuksen jälkeen.

Kokeilun aikana havaittiin myös, kuinka tärkeää uudesta palvelusta viestiminen onkaan. Harva käyttäjä löytää uuden palvelun oma-aloitteisesti. Tarvitaankin paljon viestintää ja markkinointia, hyviä markkinointimateriaaleja sekä hyviä käyttökokemuksia. Kokeilun aikana tuotettiin markkinointimateriaalia ja pidettiin ensiarvoisen tärkeänä nostaa palvelu esiin erityisesti Koasin nettisivustoilla, jotta tavoitettaisiin käyttäjiä. Jatkossa Koas kehittää kirpputoria saatujen kokemusten pohjalta. Koasin tavoitteena on erilaisin keinoin auttaa opiskelijoita asumisessa ja arjessa. Kodintarvikekirpputori on toivottavasti jatkossakin yksi näistä keinoista.

Monistettavuus

Kodintarvike kirpputori -palvelu voidaan monistaa kaikille Booking-käyttäjille, joita on Suomessa noin 50 000. Erityisesti opiskelija-asuntosäätiöissä palvelu on tarpeellinen: opiskelija-asunnoissa on paljon muuttoliikennettä, ja muuttojen yhteydessä halutaan usein päästä helposti eroon ylimääräisestä tavarasta. Palvelu on erityisen tärkeä vaihto-opiskelijoille, jotka luopuvat melkein kaikista tavaroistaan muuttaessaan pois. Koas kantaa kortensa kekoon jatkossakin kiertotalouden edistämiseksi. Ei pelkästään kannustamalla kodintarvikekirpputorin käyttöön, mutta myös esimerkiksi tarjoamalla yhteiskäyttöpöyriä.

KOAS Kirpputori-video: <https://youtu.be/H0hNpf-6QQQ>

Teksti: Daisy Kangas, Koasin projektityöntekijä

19.4.2018

Mitä tiedät biokaasuautoista?

Syyskuussa 2017 Jyväskylässä toteutettiin osana CIRCWASTE-hanketta viestinnällinen kokeilu, jonka tavoitteena oli tuottaa tietoa biokaasusta ja biokaasuautoilusta niin tavallisille ihmisille kuin automyyjillekin. Tavoitteena oli myös tunnistaa biokaasuautoiluun liittyviä ennakkoluuloja sekä oikaista siihen liittyviä väärinkäsityksiä. Tämä onkin tarpeen, sillä biokaasuautoilun mahdollisuudet ovat parantuneet merkittävästi Jyväskylän seudulla tämän vuoden aikana ja nyt autoilijat pitäisi saada käyttämään biokaasua.

Liikenne aiheuttaa merkittävän osan kasvihuonekaasupäästöistä. Biokaasuautoilu on erinomainen tapa vähentää niitä, sillä biokaasu on erittäin vähäpäästöistä. Lisäksi se tuotetaan paikallisesti erilaisista jätteenkaltaisista raaka-aineista, kuten kotitalouksien biojätteistä, puhdistamolietteistä, lannasta ja teollisuuden sivuvirroista.

Kokeilu toteutettiin yhdessä Biotalousinstituutin asiantuntijoiden ja Tiimiakatemian opiskelijoiden kanssa. Tarkoituksena oli hyödyntää opiskelijoiden tuoretta ajattelua sekä osallistaa heitä biokaasuautoilubuumiin. Opiskelijat ovat hyvä toteuttajataho tämän tyyppiseen kokeiluun, sillä he tekevät tulevaisuuden liikkumisvalintoja. On tärkeää pohtia näiden valintojen ympäristövaikutuksia ja tunnistaa, että jokaisella valinnalla on merkitystä.

Kokeilun alussa tehtiin jyväskyläläisille kysely, jonka tavoitteena oli päästä käsiksi heidän nykyisiin mielikuviinsa biokaasuautoilusta. Opiskelijat jalkautuivat kadulle kyselyn kanssa mutta siihen pystyi vastaamaan myös netissä. Mitä jyväskyläläiset tietävät, mitä he luulevat ja miksi? Kyselyyn osallistui noin 170 vastaajaa, joista 85 prosenttia oli autoilijoita. Biokaasuautoiluun liittyi yleisesti ottaen paljon myönteisiä mielikuvia. Sitä pidettiin ympäristöystävällisenä ja edullisena vaihtoehtona. Osa vastaajista arveli kuitenkin, että kaasuautoja on vain muutamalla automerkillä ja tankkauspisteiden vähäisyys huoletti. Kysely itsessään oikaisi vastaajien väriä tietoja, joten se oli myös viestintäkeino eikä pelkkä tiedonkeruuväline. Lisäksi kyselyyn vastanneilla oli mahdollisuus saada jälkikäteen infopaketti biokaasuautoilusta.

paikallismedioissa sekä somejulkaisut keräsivät myös kiitettävästi huomiota: esimerkiksi Facebookissa julkaistut jutut saivat lukuisia tykkäyksiä ja jakoja.

Biokaasuautoilu on nyt hyvässä vireessä Jyväskylässä ja jo kokeilun lopussa Jyväskylään oli saatu monta uutta biokaasuautoilijaa, jotka ovat tyytyväisiä valintaansa. Eräs näistä on Piia Honkanen, jonka perhe oli alkujaan harkinnut hybridauton hankintaa. Perhe kiinnostui biokaasuautoista viestintäkampanjan radiohaastattelun myötä, etsi lisää tietoa ja päätyi hankkimaan biokaasuauton. Honkasen mielestä biokaasuautoilu on ekologista, edullista ja käytännöllistä.

Suomi on sitoutunut kasvattamaan erityisesti uusiutuvista raaka-aineista tuotettujen polttoaineiden, kuten biokaasun käyttöä. Biokaasuautoilun lisääntymiseen vaikuttavat monet tekijät, joista keskeisin on polttoaineen saatavuus. Lisäksi ihmiset on saatava kiinnostumaan biokaasuautoilusta sekä uskomaan autojen tekniikkaan, polttoaineen saatavuuteen ja kohtuuhintaisuuteen tulevina vuosina. Ytimessä ovat siis tunteet, tieto ja luottamus. Näihin vaikutetaan tehokkaasti mahdollisimman puolueettomalla ja kokemusasiantuntijoiden tietoihin perustuvalla viestinnällä, kuten tällä viestintäkampanjalla.

Kirsi Knuuttila, Jyväskylän ammattikorkeakoulun biotalousasiantuntija

19.4.2018

Laitelainaamo – Lisää resursseja taiteen ja kulttuurin kentän toimintaan Keski-Suomessa

Live Herring ry jätti CIRCWASTE-hankkeen ideahakuun idean Laitelainaamo-toiminnan testaamisesta digitaalisella alustalla. Idea valittiin yhdeksi hankkeen kokeiluista.

Laitelainaamon lähtökohtana on rakentaa alueellinen ja paikallisia olemassa olevia resursseja sekä yhteiskäyttömahdollisuuksia hyödyntävä toimintamalli, jonka avulla alueen kulttuuri- ja taidekentän toimijat voivat toteuttaa audiovisuaalisten laitteiden lainaustoimintaa ja kehittää sitä yhteistyössä. Tavoitteena on alueen laitekannan tehokkaampi yhteiskäyttö ja laiteresurssien hyödyntäminen sekä taiteen ja kulttuurin kentän av-kulttuuriin liittyvien toimintamahdollisuuksien kehittäminen. Ajatuksena on, että kaikkien toimijoiden on turha omistaa samoja laitteita. Yhteinen laitepankki rikastuttaa toimijoiden työskentelymahdollisuuksia ja mahdollistaa laitteiden lainaamisen kohtuullisella korvauksella. Laitelainaamo tukee vahvasti jakamistalouden lisäksi kiertotalouden näkökulmaa, jossa tavaroiden sijaan kulutetaan palveluita ja kehitetään tavaroiden ja laitteiden yhteiskäyttömahdollisuuksia. Tämä vähentää kulutusta ja sitä kautta myös luonnonvarojen käyttöä.

Laitelainaamon tarkoituksena on lainata audiovisuaalisia laitteita taiteen ja kulttuurin kentän toimijoille Keski-Suomen alueella tapahtuvaan toimintaan. Laitteita voi lainata esimerkiksi näyttelykäyttöön, teosten esittämiseen ja installoimiseen, erilaisten esitysratkaisujen testaamiseen sekä kurssi- ja työpajakäyttöön. Laitekanta koostuu Laitelainaamon yhteistyökumppaneiden omistamista laitteista, ja lainattavaksi löytyy tällä hetkellä mm. projektoreita, mediasoittimia, valkokankaita, kaiuttimia sekä erilaisia johtoja. Laitteita lainaamon toimintaan ovat lainanneet Live Herring ry, Jyväskylän taidemuseo, Keski-Suomen elokuvakeskus ja Äkkigalleria. Muita yhteistyökumppaneita ovat Kankaan palvelu Oy, Jyväskylän taiteilijaseura, Luovan valokuvauksen keskus ry, Hear ry, Taidelaitos Haihatus, Yläkaupungin yö ry sekä Keski-Suomen Harrastajateatteri KeHy ry.

Laitelainaamo-toimintaa on ennestään testattu hyvin pienimuotoisesti Jyväskylässä, ja tässä kokeilussa toimintaa oli mahdollista testata uudessa digitaalisessa ympäristössä. Kokeilun tarkoituksena oli selvittää valmiin digitaalisen kauppaa-alustan soveltuvuutta Laitelainaamo-toimintaan sekä tutkia, mahdollistaisiko se työntekijäresurssin vähentämisen ja tätä kautta resurssivaatimuksiltaan kevyemmän toimintamallin. Jatkossa toiminnan digitalisoinnilla pyritään tavoittamaan laajempi asiakaskunta ja mahdollistamaan sen palveleminen. Kokeilu päätettiin toteuttaa Sharetribe-palveluntarjoajan alustalla, jonka uskottiin mahdollistavan monta Laitelainaamon toimintaa.

Sharetribe-alustassa on paljon Laitelainaamon koordinoitua helpottavia ominaisuuksia, kuten suljetun ympäristön luominen. Näin pystyttiin määrittelemään, kenelle Laitelainaamon käyttömahdollisuutta tarjotaan. Tämä oli tärkeää, sillä Laitelainaamon tarjoamat laitteet ovat helposti rikkoutuvia ja Laitelainaamon ydinkohderyhmä, eli taiteen ja kulttuurin kentän toimijat, on rajattu. Lisäksi Laitelainaamon hinnoittelulogiikka oli helppo muuttaa Sharetribe-alustalle soveltuvaksi. Kaksiportaisessa hinnoittelussa käyttäjät maksavat tietylle aikavälille myönnettävän osallistumismaksun, kun he rekisteröityvät sivustolle. Lisäksi sivustolla on laitekohtaiset lainausmaksut. Sharetribe-alustalle oli myös mahdollista lisätä Laitelainaamon yleiset käyttö säännöt sekä laitteiden omistajien määrittämät laitekohtaiset ehdot ja määräykset lainaukselle. Laitelainaamon koordinoitua auttoivat myös Sharetribe-alustan helppokäyttöinen ylläpito sekä alustan mahdollistama laitteiden varauskalenteri.

Kokeilun valmistelu käynnistettiin tammikuun 2018 puolivälissä, ja uusi sivusto sekä varsinainen kokeilu käynnistyivät helmikuun alussa. Laitelainaamon Sharetribe-alustan käyttömahdollisuus avattiin osoitteessa <https://laitelainaamo.sharetribe.com/>. Kokeilusta julkaistiin tiedote paikallismedialle, Laitelainaamon yhteistyökumppaneille ja heidän jäsenilleen sekä taiteen ja kulttuurin kentän toimijoille Keski-Suomessa. Lisäksi tietoa jaettiin aktiivisesti Facebookin eri ryhmissä. Laitelainaamoon houkuteltiin uusia käyttäjiä poistamalla osallistumismaksu kokeilujakson ajaksi. Näin kannustettiin potentiaalisia ja kiinnostuneita käyttäjiä kirjautumaan alustalle ja kokeilemaan sen toimintoja.

Kokeilun aikana Laitelainaamo sai yksitoista rekisteröitynyttä käyttäjää ja muutaman onnistuneen lainauksen. Lainauksien määrä jäi luonnollisesti melko vähäiseksi lyhyen aikavälin kokeilussa, sillä laitelainoihin varaudutaan yleensä hyvissä ajoin; potentiaalisten asiakkaiden olisi täytynyt tietää toiminnasta ja uudesta sivustosta hyvissä ajoin, jotta useampi lainaus olisi toteutunut kokeilujakson aikana. Alueellista ja paikallista mediaa tiedotettiin kokeilusta.

Laitelainaamon uusi alusta herätti kiinnostusta ja uteliaisuutta, ja kokeilun myötä monet uudet toimijat saivat tietää Laitelainaamosta. Kokeilun lopussa pyysimme sivustolle kirjautuneilta käyttäjiltä palautetta. Palautteessa selvisi, että kokemukset olivat hyvät. Muutamassa palautteessa toivottiin kehittämistoimenpiteitä pitkäaikaisten lainojen hinnoitteluun.

“Testikäyttäjänä pelkkää hyvää sanottavaa. Kohtuu hinnat niin se ei muodostu kynnyksikysymykseksi. Debit-kortti toimi hyvin maksuvälineenä (ei tarvinnut luottokorttia) ja sähköinen alusta pelitti kuten pitääkin”

“Hinnat on kohtuullisia lyhyisiin lainoihin, mutta esim kesänäyttelyyn kolmeksi kuukaudeksi usean laitteen lainaaminen tulee ainakin meille liian kalliiksi ja joudumme välttämään mediataiteen esille tuomista.”

Kokeilu Sharetribe-alustalla oli kannustava ja hyvä kokemus. Alusta taipui hyvin toiminnan tarpeisiin ja se kevensi koordinaatiotyöstä vastaavan henkilön työmäärää sekä sopimuskäytänteitä. Uusi digitaalinen ympäristö osoittautuikin Laitelainaamo-toiminnan kannalta hyödylliseksi. Jatkossa suurimmaksi haasteeksi tulee Laitelainaamo-toiminnan pitkäjänteinen ylläpitäminen, miksi onkin tärkeää pohtia ja kehittää toiminnan hinnoittelua sekä taloudellista ylläpitologiikkaa. Jos toimintaa saadaan laajennettua ja laitekantaa kehitettyä, myös laitteiden vakuutusikäntöiden selvittäminen on ajankohtaista. Kokeilun aikana tutustuttiin mm. Shareit Blox Car -yrityksen (<https://www.shareitbloxcar.fi/>) toimintaan ja sen vakuutusikäntöihin.

Laitelainaamon tämänhetkisessä toimintamallissa eniten työtä vaativat varattujen laitteiden käyttömahdollisuuden selvittäminen laitteen omistajilta sekä nouto- palautuskäytänteiden

sopiminen. Ratkaisuksi onkin pohdittu sitä, että laitteiden omistajat lisääisivät lainattavissa olevat laitteensa Laitelainaamon sivustolle ja toteuttaisivat lainaustoimintaa.

Olisi hienoa, jos Laitelainaamo-toimintaa olisi jatkossa mahdollista laajentaa myös muiden maakuntien taiteen-, kulttuurin- ja luovan alan toimijoille. Tavoitteena onkin alueellisten Laitelainaamojen valtakunnallinen verkosto, jolloin esim. Jyväskylästä Rovaniemelle teatteri- tai elokuvaesitystä toteuttamaan saapunut voisi saada tarvitsemansa laitteet paikallisesta Laitelainaamosta.

Alueellinen raja on kuitenkin koettu Laitelainaamon toiminnassa tarpeelliseksi, sillä laitteiden kuljettaminen kasvattaa niiden vaurioitumisriskiä sekä synnyttää päästöjä. Eniten potentiaalia tällaiselle toimintamallille olisikin alueilla, joilla ihmiset asuvat lähekkäin ja laitteiden fyysinen lainaaminen on helppoa.

Laitelainaamon ideaa ja sen käyttämää sähköistä alustaa voisi soveltaa myös muuhunkin lainaustoimintaan. Sharetribe-alustan yhteyshenkilön mukaan alustan yleisin käyttömuoto on vertaisvuokraustoiminta. Sharetribe-alustaa on jo aiemmin hyödynnetty esim. polkupyörien, maatalouskoneiden sekä lastenrattaiden vertaisvuokraustoimintaan ympäri maailmaa – ja alusta näyttää soveltuvan hyvin myös audiovisuaalisten laitteiden lainaamiseen.

Marika Laiho, Laitelainaamon projektikoordinaattori, Live Herring ry

22.5.2018

Liikkuva korjauspaja -kokeilulla sekajätepussia pienentämään

Ratkennut sauma, puuttuva nappi tai rikkiäinen vetoketju? Vaate olisi muuten hyvä, mutta sen verran risa, ettei sitä voi käyttää. Rikkiäiset vaatteet jäävät helposti lojumaan kaapin perukoille, kun aikaa niiden korjaamiseen tai ompelijalle viemiseen ei löydy. Kevätsiivouksen yhteydessä vaate päätyy lopulta komerosta roskikseen sekajätteeksi. Harmillinen tilanne: vaate on liian hyvä roskikseen, mutta kirpparillekaan sitä ei rikkiäisenä voi viedä. Yksi ratkaisu ongelmaan voisi olla liikkuva korjauspaja, jota testasimme huhtikuussa osana Jyväskylän kaupungin Circwaste-hanketta. Liikkuvan korjauspajan tarkoituksena on tuoda korjauspalvelu asiakkaan luo, esimerkiksi päiväkotiin tai työpaikalle ja madalta näin kynnystä vaatteiden korjauttamiseen. Kokeilulla haluttiin testata kevyesti, olisiko tämäntyyppiselle liikkuvalla korjausompelupalvelulle kysyntää. Lisäksi kokeilun aikana koottiin ja jaettiin tietoa erilaisista korjauspalveluista, tekstiilinkierrätyksestä ja tekstiilijätteestä. Kokeilun aikana asukkaita kannustettiin korjaamaan tai korjauttamaan vaatteitaan ja lisäämään niiden käyttöikä ja siten vähentämään sekajätteen määrää.

Vauhtia messuilta

Liikkuva korjauspaja -kokeilu aloitettiin osallistumalla Jyväskylän Kädentaitomessuille huhtikuun alussa. Messuille pystytettiin korjausompelu- ja tuunausaiheinen osasto yhteistyössä jyvskyläläisen Ompelimo Farkkusauman kanssa. Osastolla oli muun muassa työpaja, jossa messuvieraat saivat

halutessaan opetella housujen lyhentämistä. Tarjolla oli myös tietoa tekstiilijätteen vähentämisestä ja lisäksi messuvierailta kerättiin vinkkejä jyvaskyläläisistä korjauspalveluista. Messuilla esiintyi myös tuunausguru, vaatesuunnittelija ja bloggaaja Aija Rouhiainen, joka luennoi vaatetuunauksesta ja esitteli tuunaamiaan vaatteita satapäiselle yleisölle.

Ompelimo Farkkusauma oli hyvin luonteva kumppani kokeilullemme, sillä yritys on hyvä esimerkki kiertotaloudesta. Heidän päämateriaalinaan on käytetty farkku, josta taitavat ompelijat loihdivat muun muassa rukkasia, mekkoja ja liivejä. Farkun ompelimo saa pääosin Jyvaskylän katulähetykseltä. Lisäksi Farkkusauma tekee korjausompelua.

Käsityöneuvonnasta oppia korjausompeluun

Kokeilun aikana halusimme kannustaa asukkaita korjaamaan myös itse vaatteitaan, ja huhtikuun puolivälissä järjestettiin Käyttöön! -korjauspaja yhteistyössä Jyvaskylän kansalaisopiston käsityöneuvonnan kanssa. Pajassa kävijät saivat itse korjata rikkiäisen vaatteensa ammattilaisen ohjauksessa. Teemapäivän aikana korjausompelu oli maksuton. Lisäksi tarjolla oli tietoa vaatteiden huoltamisesta sekä tekstiilijätteestä.

Jyvaskylän käsityöneuvonnan ompeluneuvonta on ainutlaatuinen palvelu koko Suomessa.

Neuvonnassa voi pikkurahalla korjata vaatteensa ammattilaisen avustuksella, ja siellä on käytössä ompelukoneita, saumureita, teollisuusompelukoneita ja vaikka mitä! Homma toimii aikaa varaamatta, kävelet vain sisään ja kerrot murheesi.

Liikkuva korjausompelupalvelu

Kokeilun puolivälissä toteutettiin liikkuva korjauspajakokeilu yhdessä jyvaskyläläisessä päiväkotiryhmässä. Lasten vanhemmat sekä henkilökunta saivat tuoda korjausta kaipaavan vaatteen päiväkotiin, josta ne noudettiin korjattaviksi. Vaatteen tuli olla sellainen, että pienellä korjauksella sen sai jälleen käyttöönsä. Vaatteet korjattiin Ompelimo Farkkusaumassa ja palautettiin viikon kuluttua takaisin päiväkotiin. Vaatteiden palautuksen jälkeen asiakkaille lähetettiin sähköinen kysely korjauspalvelusta ja sen toimivuudesta.

Yllättäen korjauspalveluun tarttui vain neljä asiakasta. Ompelija korjasi kaksi takin vetoketjua, yhden takin ripustuslenkin sekä yhden lasten housujen polvessa olleen suurehkon reiän. Sähköiseen kyselyyn vastasi määräaikaan mennessä kolme asiakasta, joista kaikki olivat tyytyväisiä palveluun ja pitivät sitä tarpeellisena. Toimivimpana korjattavien vaatteiden haku- ja palautuspaikkana pidettiin omaa työpaikkaa.

Kokeilun aikana kerättiin myös vinkkejä erilaisista jyvaskyläläisistä korjauspalveluista ja kartoituksen sato on koottu JAPAN nettisivuille. Kokeilun päätteeksi kysyimme vielä JAPAN facebookissa, mitä korjasit tai korjautit viimeksi. Kyselyyn tuli yli 40 kommenttia, joiden joukosta

arvoimme yhden onnekkaan ja palkitsimme hänet Irmeli Castrénin Vaateniksit -kirjalla. Kokeilun perusteella ihmiset korjaavat tai korjauttavat vaatteitaan ja kenkiään hyvinkin aktiivisesti. Vaikka liikkuvan korjauspalvelun anti jäi tässä kokeilussa vähäiseksi, uskoisin että palvelulle voisi kuitenkin olla kysyntää. Ajatus keskitetystä palvelusta saattaa olla monelle vieras, eikä siihen ehkä osattu vielä tarttua.

Paula Wilkman, Japa ry, koordinaattori

24.7.2018

Puutarhajäte mullaksi -kokeilu Mäyrämäessä toukokuussa

Kuvateksti: Toukokuussa 2018 tehtiin puutarhajäte mullaksi -kokeilu osana Jyväskylän Kaupungin rahoittamaa Circwaste-hanketta. Kuvassa aurinkoinen puutarhajätteen keräyslava Mäyrämäessä.

Keväällä useassa omakoti- ja rivitalossa haravat heiluvat ja puutarhasakset viuhuvat. Multaa hankitaan yleensä henkilöautolla säkeittäin tai peräkärrikuormittain. Puutarhatöistä aiheutuu omakotitalovaltaisella alueella ja jätteenkäsittelykeskuksella melkoinen autorumba, kun asukkaat kускаavat usein monessa erässä puutarhajätteitä käsiteltäväksi ja hakevat multaa pihaansa. Puutarhajäte mullaksi -kokeilussa testattiin keskitettyä puutarhajätteen keräystä ja mullan tuontia kerrostaloyhtiöiden tapaan. Kokeilualueena oli Mäyrämäki, jossa asutus on omakotitalovaltaista ja pihat iältään mahdollisesti kevyen kohennuksen tarpeessa. Alueella järjestettiin lisäksi kompostointiluento sekä kysely, jolla selvitettiin asukkaiden kokemuksia kokeilusta ja tarvetta kokeilun palveluille jatkossa. Idea kokeiluun tuli jyvaskyläläiseltä asukkaalta. Kokeilu toteutettiin yhteistyössä Mustankorkea Oy:n, Mäyrämäen ja Mustalammen asukasyhdistys ry:n ja Kuljetusliike Anssi Antikainen Oy:n kanssa.

Puutarhajätettä yhteislavalle

Mäyrämäkeläiset saivat kahtena viikonloppuna alueelle siirtolavat, jonne he saivat viedä maksutta puutarhajätettä eli haravointijätettä, risuja ja oksia. Lavan saapumisesta tiedotettiin kotiin jaetuilla mainoksilla, joissa kerrottiin paikkojen ja ajankohtien lisäksi myös selkeät ohjeet siitä, mitä lavalle

saa jättää. Lavat sijaitsivat erityyppisissä paikoissa. Ensimmäisenä viikonloppuna lava oli päättyvän tien päässä kääntöpaikalla suojassa katseilta. Toisena viikonloppuna lava oli alueen läpi kulkevan kadun varressa satojen ohikulkijoiden ihmeteltävänä.

Ennakkopelkona oli, että yön pimeinä tunteina joku käy tyhjentämässä koko varastonsa sisällön täyttäen lavan kaikella muulla paitsi puutarhajätteellä. Pelko pois, määrämeläiset osoittautuivat fiksuiksi asukkaiksi! Molempina viikonloppuina lavoilla oli pelkästään sinne toivottua puutarhajätettä, lavojen ympäristöt säilyivät siisteinä ja lavat täytettiin ohjeiden mukaan. Toisena viikonloppuna tehdyn osallistujaseurannan mukaan lavalle toi jätettä 16 taloutta. Kyselyssä muutama vastaaja kertoi, että useampikin talous olisi ollut halukas lavaa käyttämään, mutta se oli täytynyt ennen kuin he ehtivät jätteitä tuomaan. Yhteensä puutarhajätteitä kertyi noin 3200 kiloa.

Kokeiluun osallistuneille lähetettyyn kyselyyn vastasi 13 henkilöä. Lähes kaikki kyselyyn vastanneet kertoivat ajan säästämisen lavan käytön syyksi. Varsinkin jos jätettä joutuu viemään monta satsia, voi aikaa reissuihin mennä useampi tunti. Melkein yhtä moni vastaaja mainitsi syyksi keräyksen maksuttomuuden. Lähes puolet vastaajista iloitsi myös siitä, että sai jättää auton kotiin ja näin vähentää autoilua. Yksityisautoilun vähentäminen oli yksi kokeilun tavoitteista, kyselyssä heräteltiin vastaajia ajattelemaan keskitettyä keräystä myös henkilöautoilun kannalta.

Kokeilussa ilmaisena tarjottu keskitetty puutarhajätteen keräys otettiin siis hyvin vastaan. Kyselyyn vastanneista puolet sanoi, että mahdollisesti käyttäisi jatkossa samaa palvelua maksullisena. Lähes yhtä moni kuitenkin sanoi, että ei siitä maksaisi. Lavan käyttöhintana viisi euroa sai suurimman kannatuksen, 10 euroa toiseksi suurimman. Pelkkä lavan kuljetus ilman lavavuokraa maksoi 260 euroa. Lisäksi kustannuksia tulisi esimerkiksi lavan organisoimisesta paikalle, viestinnästä ja lavavuokrasta. Lavan todelliset kustannukset huomioiden tekisi toivottuihin hintoihin pääseminen tiukkaa.

Keskitettyjä kuljetuksia käyttävät esimerkiksi monet rivitaloyhtiöt, jotka tilaavat keväisin käyttöönsä lavan puutarhajätettä varten. Toiminta on usein vakiintunutta ja asukkaat ajoittavat kevättyönsä niin, että saavat kätevästi vietyä jätteet lavalle. Lavan kustannukset maksetaan yhtiövastikkeessa. Lava koetaan osana taloyhtiön palveluja asukkaille, eikä ylimääräisenä maksueränä, kuten kyselyyn vastanneet saattoivat sen kokea.

Multaa kotiinkannettuna ja kompostoituna

Kokeilun toisena osana alueelle toimitettiin keskitettyinä kuljetuksina puutarhamultaa. Asukkaat saivat tilata pihaan kuljetettuna puoli kuutiota (400 kg) puutarhamultaa maksaen ainoastaan mullan ja säkin hinnan, 20 euroa. Tämäkin osa kokeilua otettiin innolla vastaan, ensimmäinen tilaus tehtiin jo muutama tunti mainoksen jaon jälkeen, osalle kiinnostuneita jouduttiin tarjoamaan eioota. Multasäkkejä toimitettiin yhteensä 20 kappaletta.

Toukokuussa 2018 tehtiin puutarhajäte mullaksi -kokeilu osana Jyväskylän Kaupungin rahoittamaa Circwaste-hanketta. Kuvassa kompostointi-illan kahvittelua ja kompostointivälineistöä

Keskitettyssä mullan tilauksessakin lähes kaikkia kyselyn vastaajia miellytti ajan säästö ja autoilun vähentäminen. Puolet vastaajista kertoi, että tilasi multaa koska se oli edullisempaa suurempina määrinä. Lähes kaikki vastaajat olivat kiinnostuneita tilaamaan multaa jatkossakin maksullisena palveluna. Haastetta kysynnän ja tarjonnan kohtaamiselle kuitenkin aiheuttaisi hinta: suurimman kannatuksen multasäkin hinnaksi kotiinkuljetettuna sai 30 euroa, toiseksi suurimman 20 euroa. Mullan lisäksi keskitetyssä toimituksessa on muitakin kuluja, esimerkiksi tilausten koordinointi ja laskutus, mullan säkittäminen ja kuljetus. Tässäkin kohtaa kustannusten ja maksuvalmiuden yhteensovittaminen saattaisi olla haastavaa, vaikka keskitetty toimitus omaa aikaa säästäisikin.

Kokeilun kolmantena osana järjestettiin kompostointi-ilta. Siellä käytiin läpi kotikompostointi perustamisesta valmiin mullan käyttöön sekä bokashi- ja puutarhajätekompostointi. Esillä oli yhden asukkaan uusi lämpökompostori ja osallistujat saivat tutustua lisäksi bokashi-ämpäreiden toimivuuteen. Toukokuun loppu lähestyvine juhlineen vähensi osallistumisinnostusta, mutta pieni osallistujamäärä kuitenkin mahdollisti rennon ja kaikkien kysymyksiin vastaavan illan.

Kokonaisuudessaan kokeilu sujui hyvin ja vastaanotto oli innostunutta. Kyselyn vastauksissa idea keskitetyistä kuljetuksista ymmärrettiin hyvin ja kokeilulle toivottiin jatkoa. Keskitettyä puutarhajätteen keräystä ja mullan toimitusta voisi jatkossa organisoida esimerkiksi asukasyhdistys tai muu alueittain toimiva organisaatio.

Teksti ja kuvat: Johanna Hakkarainen, JAPA ry, projektityöntekijä

23.11.2018

Siivouspäivä 2.0 -kokeilussa luovuttiin vanhasta ja kokeiltiin uusia osallisuuden tapoja

Kirpputoritapahtumat vetävät paljon ihmisiä myyjiksi ja ostajiksi, mutta myytäviä tuotteita riittää usein takaisin kotiin raahattaviksi. Turhien tavaroiden edestakaisin kuljetus vie energiaa, eivätkä varastointiin kuluvat neliöt kotona ole ilmaisia. Tavaroiden tehokkaampi kierto vähentää tarvetta tuottaa uusia asioita. Jyväskylän kaupungin Circwaste-hankkeen rahoittamassa Siivouspäivä 2.0 -kokeilussa testattiin mahdollisuutta lahjoittaa myymättömät tavarat Sovatek-säätiön kierrätyskauppaan. Näin myyjiltä säästyi aikaa ja vaivaa myymättömien tavaroiden käsittelystä.

Jyväskylässä on pitkät perinteet myös kaupunkitilan siistimisessä yhteisvoimin. Siivouspäivä 2.0 -kokeilun aikana lanseerattiin aivan uudenlainen hyvinvoinnin, osallisuuden ja resurssiviisauden yhdistävä konsepti, tapahtumapyörä Ilona. Ilonan avulla tullaan tulevaisuudessa kannustamaan kaupunkilaisia yhä enemmän lähiympäristöstä huolehtimiseen ja kaupunkitilan hyödyntämiseen.

Toivottu ja tarpeellinen palvelu testissä

Kokeilu toteutettiin syys-lokakuussa kahdessa kirpparitapahtumassa. Alkusyksyn suuret kirppistapahtumat olivat juuri ohi, mutta Kivistön työväentalon ja Keljon kauppakeskuksen pienempien tapahtumien järjestäjät ottivat kokeilun innolla vastaan. Lahjoitusmahdollisuutta oli asiakkaiden toimesta tiedusteltu aikaisemmin, joten kokeilu palveli hyvin kaikkia osapuolia. Molemmissa tapahtumissa myyjät saivat etukäteen tiedon mahdollisuudesta jättää tavaraa myyntipaikalle. Kivistöllä tämä mainittiin lyhyesti ilmlittautumisohjeissa, Keljossa tieto tuli tarkempuna etukäteisohjeistuksena mm. lahjoitettavan tavarun kunnan suhteen. Kokeilussa tavaroiden jätö ja eteenpäin toimitus oli maksutonta kirppismyyjälle.

Kummassakin tapahtumassa myyjien kanssa käytiin jutustelukierros kokeilun sisällöstä. Samalla myyjiltä kyseltiin heidän halukkuudestaan osallistua lahjoittamiseen, ja olisivatko he mahdollisesti halukkaita maksamaan saamastaan palvelusta. Kivistöllä kysely suoritettiin suullisesti, Keljossa kysely tehtiin myyjille myös kirjallisena. Kyselyihin vastasi yhteensä 56 myyjää. Noin kolme neljästä vastanneesta kertoi olevansa kiinnostunut mahdollisuudesta lahjoittaa tavaraa, myös jatkossa. Maksuhalukkuus lahjoituspalvelusta ei saavuttanut aivan yhtä suurta suosiota. Vain n. 30% vastanneista olisi tähän valmis, heistä neljännes 1-2 euron verran. Yksi vastaajista ehdotti, että palvelu voisi sisältyä jo kirppispöydän vuokrahintaan.

Mahdollisuutta lahjoittaa myymättömät tavarat eteenpäin käytti n. 80% myyjistä. Yhteensä lahjoitettua tavaraa kertyi noin 30 muovista muuttolaatikkoo, viisi isoa jätessäkkiä sekä muutama huonekalu. Molemmissa tapahtumissa ihmiset jättivät eniten vaatteita, varsinkin naisten tekstiilejä. Vastaavanlaiset palvelun tuottamisen kulujen kattaminen voisi osoittautua haasteeksi. Tässä kokeilussa maksuja olisi vastausten perusteella saatu 40 euroa kahdessa tapahtumassa. Eteenpäin myytävistä lahjoituksista ei kovin suurta tuloa synny tekstiilien ollessa lahjoitustavarun joukossa suuressa roolissa.

KUVA 1. Kuvateksti: Tavaraa lahjoitettiin laatikoittain molemmissa kirppistapahtumissa.

Toisen aarre on toisen roska

Hyväntekeväisyyskirpparit saavat paljon lahjoituksia. Ajoittain tavarun lahjoittajan ja vastaanottajan näkemykset myytäväksi kelpaavan tavarun laadusta eivät kohtaa ja lahjoituksia joudutaan hävittämään jätteenä. Erityisesti tekstiililahjoitusten seassa tulevan tekstiilijätteen määrä on suuri ja

ongelma monelle Jyväskylän alueen toimijalle. Kokeilussa suunnitelmassa oli jutustella myyjien kanssa jätettävien tavaroiden laadusta lahjoitustilanteen yhteydessä ja yhdessä miettiä, että esimerkiksi millaisia vaatteita voi lahjoitettavaksi jättää. Todellisuudessa jo Kivistöllä tilanne oli niin vauhdikas, ettei aikaa keskustelulle tavaroiden jätöhetkellä ollut. Tästä oppineena Keljossa toivotusta laadusta viestittiin etukäteen myyjien ohjeissa sekä jutustelukierroksella. Runsaasta lahjoitusten määrästä ja lahjoituslogistiikasta johtuen Sovatek-säätiöllä ei ollut mahdollisuutta tarkastaa erikseen kokeilussa kerättyjen tekstiilien ja tavaroiden kuntoa. Jälkitarkastelun perusteella lahjoitettavat tuotteet olivat pääosin myyntikuntoisia.

Tapahtumien aikana myös keskusteltiin erikseen n. 60 ihmisten kanssa jätteisiin ja kierrättämiseen liittyvistä asioista. Päälimmäiseksi puuhenaiheeksi nousi muovin määrä maailmassa ja sen kierrätys.

Kuva 2. Kuvateksti: Tapahtumissa keskusteltiin ohikulkijoiden kanssa jätteistä ja kierrättämisestä sekä tekstiilijätteistä.

Koko kaupungin Ilona kannustaa kaupunkitilan siisteyteen

Keljon tapahtumassa kävijät saivat tutustua kirppuritunnelman ohessa koko kaupungin Ilonaan. Ilona on Jyväskylän kaupungin asukkaita ja eri toimijoita varten hankkima, aurinkokennoin ja kaitinjärjestelmin varustettu sähköavusteinen laatikkopyörä. Ilona on liikkumisen väline, energiatehokas pop-up markkinointiapu tapahtumajärjestäjille sekä työkalu kaupungin omaan osallisuustyöhön, eli erinomainen esimerkki resurssiviisauden eri osa-alueiden yhdistämisestä. Ilona on tietävästi maailmanlaajuisesti ainutlaatuinen konsepti liikkumisen, uusiutuvan energian ja asukasaktiivisuuden yhdistämisestä. Yhteistyökumppanina ja Ilonan kotipesänä on JAPA ry:n ylläpitämä, myös lajissaan ainoa Lastipyörälainaamo. Pyörän yhteyteen on tulossa myöhemmin ns. ”käsikirjoituspankki”, mistä jokainen voi halutessaan ottaa ja toteuttaa haluamansa ohjeet Ilonan käyttämiseen. Konseptin idean taustalla on parempaa kaupunkia ja lähiympäristöstä huolehtimista esille tuovat jyvaskyläläislähtöinen Tras heroes -duo. Ilonan uumenista löytyykin myös roskapusseja ja hansikkaat ympäristön siistimiseksi.

KUVA 3. Ilona_JyrySoininen -> kaksi kuvaa joista valita

Kuvateksti: Hankkeessa oli esittelyssä koko kaupungin Ilona -pyörä, joka toi musiikillaan iloista fiilistä tapahtumissa syksyn aikana. Pyörää voi kuka tahansa kaupunkilainen lainata maksutta Lastipyörälainaamosta.

Muistilista kirpputorin järjestäjälle ja lahjoitusten vastaanottajalle:

- Tiedota lahjoitusmahdollisuudesta myyjille etukäteen
- Ohjeista etukäteen, millaista tavaraa lahjoituksina otetaan
- Muistuta mahdollisuudesta ja lahjoitettavaksi otettavan tavaroiden laadusta myös tapahtuman aikana
- Lajittele tai anna myyjien lajitella lahjoitukset paikan päällä, käytä esimerkiksi nimikoituja laatikoita.
- Jos mahdollista, järjestä väkeä vastaanottamaan lahjoitukset paikan päällä
- Pohdi kustannusrakennetta. Voisiko lahjoitustoiminnasta syntyvän kustannuksen sisällyttää kirpputorin paikkamaksuun?

Teksti: Johanna Hakkarainen ja Anna Sarkkinen, JAPA ry

Kuvat: Johanna Hakkarainen ja Jyry Soininen, JAPA ry